

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

21.10.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Зібрати європейських лідерів через 600 років у тому ж місті: сейм Литви радить своєму уряду відзначити річницю Луцького з'їзду монархів. – Наталя Пахайчук](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Нова платформа й оновлена структура: яким буде Національний тест з медіаграмотності у 2026 році. – Діана Горон](#)

Медіа

[Редакторів прифронтових газет запрошують 26 жовтня долучитися до онлайн-зустрічі з НСЖУ і Мінкульту. – Валерія Буняк](#)

[На Donbas Media Forum вшанували пам'ять 18 журналістів, які загинули через російську агресію. – Діана Горон](#)

Благодійність

[Гурт Latexfauna зібрав 2 млн грн для ГУР під час європейського туру. – Микита Кишиневський](#)

[«Друга Ріка» продовжує збір для ЗСУ під час концертів у Німеччині. – Ірина Пташка](#)

Музика

[Музика, що підкорила Carnegie Hall: «Київська камерата» вперше виступить у львівському просторі LEM Station. – Катерина Ношкалюк](#)

[Твір був забутий 95 років. В Україні вперше прозвучить симфонічна поема Ізраїля Брандмана. – Анастасія Большакова](#)

Візуальні мистецтва

[Український Дім Фотографії та Мінкульт розпочали форум Impact Kyiv для збереження пам'яті про війну. – Віолетта Луньова](#)

[У Львові встановили архаїчну мистецьку композицію з бетону. – Микита Кишиневський](#)

[Зникло тіло, залишилася форма. – Вікторія Видиборець](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[«Мир для Ніни» покажуть в основній програмі мексиканського фестивалю](#)

[документального кіно. – Оксана Мамченкова](#)

[На фестивалі у Братиславі покажуть три українські документальні фільми. – Оксана Мамченкова](#)

[Режисер Володимир Бакум: «В Україні страждають не тільки люди, а й природа, яка не може розповісти про свій біль». – Оксана Наумова](#)

[У Луцьку покажуть прем'єру документального фільму «Я словом поділюсь. Олена Пчілка». – Ірина Воротна](#)

[Два чоловіки й одне різдвяне диво: вийшов тизер нової комедії з Лесею Нікітюк. – Людмила Онуфреїв](#)

[«За двома зайцями. 90-ті»: стартували знімання фільму Аркадія Непиталюка](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[Роман «Хорт» видали шрифтом Брайля та аудіокнижкою](#)

Література. Книговидання

[Масштабна присутність України та зміни глобального ринку: чим запам'ятався Франкфуртський книжковий ярмарок 2026. – Оксана Заблоцька](#)

[«Книжка м'якої сили»: у Нідерландах вийшла ілюстрована дитяча книжка про Україну](#)

Музейна справа

[Українку визнали однією з найкращих музейниць світу. – Микита Кишиневський](#)

[Проект «Безсмертя „Слова”» оприлюднив архівно-слідчу справу поета Івана Маловічка. – Олексій Содома](#)

Охорона культурної спадщини

[Вікіпедія шукає фото пам'яток Луганщини для архіву регіону. – Анастасія Большакова](#)

[Миколаївщина опинилася серед аутсайдерів фотоконкурсу «Вікі любить пам'ятки». – Юлія Винник](#)

[Історичні школи початку ХХ століття на Полтавщині захистили від знесення. – Микита Кишиневський](#)

[Прокуратура вимагає взяти під охорону пам'ятку архітектури в центрі Франківська. – Андрій Міцкевич](#)

[російському археологу повідомили про підозру через незаконні розкопки в Криму. – Валерія Буняк](#)

Читання

Майже третина українців знаходять у книжках спосіб зменшити тривожність: що показало дослідження читання від Мінкульту. – Поліна Горlach

«Безпекова ситуація не дає змоги працювати»: «Книгарня Є» закриває свої простори на вокзалах Києва та Одеси. – Анастасія Курінська

Закордонні українці

У Румунії відкрили музей для збереження української культури (ФОТО). – Микита Кишиневський

Підтримка України у світі

Український художник разом з Imagine Dragons створив картину на підтримку дітей із раком. – Дарина Рубан

Загальні питання

Зібрати європейських лідерів через 600 років у тому ж місті: сейм Литви радить своєму уряду відзначити річницю Луцького з'їзду монархів. – Наталя Пахайчук

Сейм Литви звернувся до уряду країни з пропозицією забезпечити відзначення річниці 600-річчя Луцького з'їзду правителів держав Європи. Відповідну резолюцію парламент Литовської Республіки прийняв 20 жовтня. Сейм Литви підкреслив, що з'їзд правителів держав Європи у Луцьку є подією виняткового значення в історії Литви, України та всієї Європи, яка засвідчує, що народи цього регіону здавна були не околицею Європи, а центром її політики. Литовські парламентарі збираються спільно з Україною домагатися, щоб 600-ту річницю Луцького з'їзду було включено до календаря пам'ятних дат ЮНЕСКО, а також звертаються до Європейського Парламенту та Європейської Комісії із закликом організувати заходи з відзначення цієї важливої дати європейської історії, а також сприяти організації литовських і українських заходів та взяти в них участь. Також у резолюції є заклики до Уряду Литовської Республіки та Міністерства закордонних справ спільно з Україною та іншими зацікавленими державами шукати можливості провести у 2029 році в Україні зустріч керівників європейських держав на найвищому рівні, яка через 600 років знову зібрала б європейських лідерів у тому самому місці. Документ також містить історичні деталі та пояснення важливості події для європейської історії. Литовські парламентарі не тільки закликають свій Уряд підготувати програму відзначення річниці Луцького з'їзду в Литві, а й заохочують Литовську академію наук, Інститут історії Литви, університети та інші наукові й освітні установи, музеї, архіви, бібліотеки та інші установи пам'яті й культури спільно з українськими партнерами здійснювати спільні історичні дослідження, публікації джерел, наукові конференції, виставки, експозиції та освітні програми, присвячені 600-й річниці Луцького з'їзду. Докладніше:

<https://zakordon.rayon.in.ua/news/1110327-zibrati-jevropeskix-lideriv-cerez-600-rokiv-u-tomu-z-misti-seim-litvi-radit-svojemu-uriadu-vidznaciti-600-tu-ricniciu-luckogo-zyizdu-monarxiv>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Нова платформа й оновлена структура: яким буде Національний тест з медіаграмотності у 2026 році. – Діана Горон

Від 26 по 30 жовтня в Україні вп'яте відбудеться Національний тест з медіаграмотності, який Міністерство культури та Міністерство цифрової трансформації України проведуть у межах Національного проєкту з медіаграмотності «Фільтр». Він складатиметься з п'яти тематичних блоків і 25 запитань, присвячених достовірності та впливу інформації, соціальним мережам, штучному інтелекту, етичній поведінці та взаємодії з контентом, навичкам фактчекінгу, кібергігієні та безпеці в мережі. Директорка Департаменту стратегічних комунікацій та промоції української культури Міністерства культури Г. Красноступ розповідає про зміну платформи

проведення тестування, особливості цього річного тесту та залучення українців до його проходження. Докладніше:

<https://ms.detector.media/mediaprosvita/post/39615/2026-10-20-nova-platforma-y-onovlena-struktura-yakym-bude-natsionalnyy-test-z-mediagramotnosti-u-2026-rotsi/>

Медіа

Редакторів прифронтових газет запрошують 26 жовтня долучитися до онлайн-зустрічі з НСЖУ і Мінкульту. – Валерія Буняк

Міністерство культури та Національна спілка журналістів України 26 жовтня проведуть спільну онлайн-зустріч з редакторами і журналістами локальних газет із прифронтових і прикордонних регіонів. У ній візьмуть участь віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики — міністерка культури Т. Бережна, голова НСЖУ С. Томіленко та народні депутати України. Представників локальних газет запрошують долучитися до розмови, поставити запитання та представити власні пропозиції щодо підтримки місцевих медіа. Серед основних питань для обговорення: інформаційні потреби мешканців прифронтових громад та роль місцевих газет у забезпеченні доступу до перевіреної інформації; економічна стійкість локальних редакцій: витрати на друк і доставку, збереження журналістських колективів, можливості підтримки; безпека журналістів і безперервність роботи редакцій в умовах обстрілів, відключень електроенергії та порушення зв'язку; можливі механізми співпраці державних інституцій, журналістської спільноти та міжнародних партнерів для підтримки прифронтової преси. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/253373/2026-10-20-redaktoriv-pryfrontovyykh-gazet-zaproshuyut-26-zhovtnya-doluchytysya-do-onlayn-zustrichi-z-nszhu-i-minkultom/>

На Donbas Media Forum вшанували пам'ять 18 журналістів, які загинули через російську агресію. – Діана Горон

8–10 жовтня під час Donbas Media Forum 2026 в Києві вшанували пам'ять журналістів і медійників, які загинули внаслідок російської агресії проти України. Меморіальний простір «Присутні» створила команда Премії імені Георгія Гонгадзе в межах проєкту «РЕСвієм». Центральним елементом простору стало відео про 18 українських та іноземних журналістів і медійних працівників, які загинули під час виконання своїх професійних обов'язків. Команда Премії створила його спільно з платформою пам'яті «Меморіал». За словами авторів проєкту, через фотографії, архівні матеріали та розповіді про професійний шлях вони хотіли показати не лише обставини загибелі журналістів, а передусім їхнє життя, переконання та внесок у професію. У відео вшанували пам'ять Андреа Рокеллі, А. Міронова, С. Ніколаєва, Є. Сакуна, Брента Рено та ін. У межах проєкту також встановлено світлову інсталяцію, присвячену 146 журналістам і медійникам, які загинули внаслідок російської війни з 2014 року – під час виконання професійних обов'язків, на військовій службі або внаслідок обстрілів міст. Поруч з інсталяцією діяла інтерактивна

зона «Мені бракує твоєї / твого...», де відвідувачі могли залишити особисті спогади про загиблих колег, друзів і близьких. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/253388/2026-10-20-na-donbas-media-forum-vshanuvaty-pamyat-18-zhurnalistiv-yaki-zagynuly-cherez-rosiysku-agresiyu/>

Благодійність

Гурт Latexfauna зібрав 2 млн грн для ГУР під час європейського туру. – Микита Кишиневський

Український інді-поп гурт Latexfauna зібрав 2,3 мільйона гривень під час європейського туру Euro Wave Tour. Усі залучені на благодійних аукціонах кошти музиканти передали на потреби спецпідрозділу Головного управління розвідки Міноборони «Артан». Благодійні концерти на підтримку Сил оборони відбулися у десяти містах: Варшаві, Берліні, Празі, Амстердамі, Лісабоні, Барселоні, Аліканте, Парижі, Вроцлаві та Кракові. Збирати кошти для розвідників допомагали благодійні аукціони, на яких розігрували ексклюзивні лоти від розробників відеогри S.T.A.L.K.E.R. 2 та майстерні «Проста сталь». Також до організації зборів долучився благодійний фонд Діани Подолянчук. Джерело:

<https://shotam.info/hurt-latexfauna-zibrav-2-mln-hrn-dlia-hur-pid-chas-ievropeyskoho-turu/>

«Друга Ріка» продовжує збір для ЗСУ під час концертів у Німеччині. – Ірина Пташка

Український гурт «Друга Ріка» розпочав німецьку частину європейського туру «Я є! 30 років». Після концерту в Гамбурзі музиканти виступлять у Берліні, Дрездені, Франкфурті, Дюссельдорфі та інших містах. Загалом у межах німецького етапу заплановано дев'ять концертів, останні з яких відбудуться 10 листопада у Штутгарті та 11 листопада у Лейпцигу. Цього разу ювілейний тур має не лише музичну складову. «Друга Ріка» продовжує благодійний збір для Головного управління розвідки Міністерства оборони України. Загальна ціль – 15 мільйонів гривень на евакуаційний катер, дрони Mavic 3T та серверне обладнання. Катер, на який збирали кошти на першому етапі, уже придбано та передано військовим – на нього вдалося спрямувати 12,9 млн грн. Після Німеччини гурт виступить у Бельгії, Нідерландах, Франції, Швейцарії, Великій Британії, Ірландії, Італії, Австрії, Іспанії та країнах Скандинавії. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/109436/druga-rika-prodovzhuye-zbir-dlya-zsu-pid-chas-konzertiv-u-nimechchini/>

Музика

Музика, що підкорила Carnegie Hall: «Київська камерата» вперше виступить у львівському просторі LEM Station. – Катерина Ношкалюк

Національний ансамбль солістів «Київська камерата» вперше виступить у львівському креативному просторі LEM Station з програмою «СПРОМОЖНІ». Захід відбудеться 23 жовтня. Програму «СПРОМОЖНІ» тісно пов'язано з однойменним альбомом – першим вініловим виданням української академічної

музики за часи незалежності, записаним ансамблем у Будинку звукозапису Українського радіо під орудою всесвітньо відомої диригентки Кері-Лінн Вілсон в умовах воєнного стану та блекаутів. Концерт у Львові об'єднає твори різних поколінь українських композиторів. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1110128-muzika-shho-pidkorila-carnegie-hall-kiyivska-kamerata-vperse-vistupit-u-lvivskomu-prostori-lem-station>

Твір був забутий 95 років. В Україні вперше прозвучить симфонічна поема Ізраїля Брандмана. – Анастасія Большакова

В Україні вперше виконують симфонічну поему «Nechaluz» («Піонери») єврейсько-українського композитора Ізраїля Брандмана. Твір прозвучить 5 листопада на концерті «Із Кам'янця у Відень» у виконанні Академічного симфонічного оркестру Хмельницької обласної філармонії під орудою японсько-австрійського диригента Кокі Тоцуки. Прем'єра симфонічної поеми відбулася у Відні 1931 року. За словами команди Хмельницької філармонії, відтоді твір не виконували. Повернути його на сцену вдалося завдяки співпраці музикознавців, бібліотекарів та диригента, які розшукали архівні матеріали й підготували партитуру до виконання. Ідея виконати твір у Хмельницькому виникла після поїздки диригента до Кам'янця-Подільського під час попереднього візиту на Хмельниччину. Тоцука дізнався, що саме там народився Брандман, і вирішив включити його музику до концертної програми. Брандман переїхав до Ізраїлю у 1935 році й після цього припинив писати музику. Він залишив лише чотири оркестрові твори, один із яких написано для повного симфонічного оркестру. Тоцука планує записати цю композицію й також продовжує шукати партитуру іншої композиції автора, повний нотний текст якої поки не вдалося знайти. Окрім поеми Брандмана, у програмі прозвучить Четверта симфонія Франца Шмідта, в якого композитор навчався у Відні. Тоцука назвав Шмідта найвидатнішим австрійським композитором усіх часів. Також оркестр виконає «Чотири єврейські танці» Йоахіма Стучевського – композитора родом із Сумщини, який був пов'язаний із музичним життям Відня 1930-х років. Тоцука продовжує досліджувати спадщину єврейських композиторів, пов'язаних з Україною. Зокрема, він намагається отримати рукописи Матвія Гозенпуда, київського композитора, переслідуваного радянським режимом у 1950-х роках. Також диригент включає до своїх програм твори Лазаря Самінського, який народився на Одещині та написав, зокрема, п'ять симфоній. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/vpershe-v-ukrajini-vikonayut-simfonichnu-poemu-izrajilya-brandmana-318491/>

Візуальні мистецтва

Український Дім Фотографії та Мінкульт розпочали форум Impact Kyiv для збереження пам'яті про війну. – Віолетта Луньова

У Києві відкрився перший Форум фотографії війн та конфліктів Impact Kyiv, ініційований Українським Домом Фотографії. Подія об'єднала українських та іноземних фотографів, дипломатів і діячів культури. У церемонії

відкриття взяла участь міністерка культури Т. Бережна, відзначивши важливість фотомистецтва як інструменту культурної дипломатії та захисту інформаційного простору. Засновник Українського Дому Фотографії О. Маслов підкреслив, що створення власного архіву дозволить самостійно розповідати історію України. Ключовою подією форуму стала міжнародна виставка «Фотографія війни та конфліктів в епоху глобальних змін». В експозиції представлено документальні й концептуальні проєкти 13 авторів, відібраних міжнародним експертним журі. Роботи осмислюють трансформацію висвітлення збройних конфліктів починаючи з 2022 року. Програма Impact Kyiv також охоплює серію дискусій, лекцій та зустрічей з авторитетними фотографами. Дві виставки в межах проєкту приймає Довженко-Центр, де вони експонуватимуться до 8 листопада включно. Під час роботи форуму окрему увагу приділено вшануванню пам'яті фотожурналістів, які загинули, висвітлюючи російсько-українську війну з 2014 року, зокрема українського фотокореспондента М. Левіна та французького журналіста Антоні Лаллікана. Радник Посольства Франції з питань культури та співробітництва Гійом Абер відзначив, що повномасштабна війна вивела фотожурналістику на перший план – від фіксації воєнних злочинів до збереження історичної пам'яті, та підтвердив намір Французького інституту надалі підтримувати спільні культурні ініціативи. Організаторами події виступили Український Дім Фотографії, Французький інститут та Посольство Франції в Україні. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/109481/ukrayinskyj-dim-fotografiyi-ta-minkult-rozpochaly-forum-impact-kyiv-dlya-zberezhennya-pamyati-pro-vijnu/>

У Львові встановили архаїчну мистецьку композицію з бетону. – Микита Кишиневський

У Львові на перехресті вулиць Степана Бандери та Генерала Чупринки встановлено мистецьку роботу «Тотем» скульптора О. Абрамова. Бетонна композиція у вигляді архаїчної голови з'явилася в місті в межах п'ятого Львівського тижня скульптури. Докладніше:

<https://shotam.info/u-lvovi-vstanovyly-arkhaichnu-mystetsku-kompozytsiiu-z-betonu/>

Зникло тіло, залишилася форма. – Вікторія Видиборець

В «Асортиментній кімнаті» (Івано-Франківськ) 24 жовтня відкривають проєкт місцевої художниці З. Козак «І тоді форма продовжилася там, де закінчилося тіло». Він поєднує глиняні об'єкти, відеощоденник з річки Бистриці та звук, який створила львівська музикантка Сейра. Мисткині розповідають про свою колаборацію. Докладніше:

<https://postimpreza.org/talsk/znyklo-tilo-zalyshylasia-forma>

Кіномистецтво. Кінопрокат

«Мир для Ніни» покажуть в основній програмі мексиканського фестивалю документального кіно. – Оксана Мамченкова

Документальний фільм Ж. Довгич «Мир для Ніни» бере участь в основній конкурсній програмі одного із провідних фестивалів документального

кіно в Мексиці DocsMX, що проходить 22–31 жовтня в Мехіко. Покази відбудуться 25 і 26 жовтня. «Мир для Ніни» – стрічка про матір, яка намагається здобути справедливість. Її син І. Брановицький був одним із останніх захисників Донецького аеропорту. У 2015 році його було закатовано і страчено російськими найманцями під час перебування в полоні. Переживаючи втрату, Ніна починає наполегливо шукати правду та справедливість. Вона зустрічається зі свідками й побратимами сина, намагаючись відтворити його останні години та домогтися відповідальності за злочин. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/10/20/774826_mir_nini_pokazhut_osnovniy.html

На фестивалі у Братиславі покажуть три українські документальні фільми. – Оксана Мамченкова

На фестивалі Jeden svet у Братиславі, Словаччина, покажуть українську кінопрограму, повідомляє Український інститут, за підтримки якого відбудеться подія. Розклад: 22 жовтня – «Королеви радості» О. Гібелінди, 24 жовтня – «Сліди» А. Коваленко і М. Нікітюк, 25 жовтня – «Тиха повінь» Д. Сухолиткого-Собчука. Також у межах фестивалю відбудеться дискусія «Колоніалізм між Сходом і Заходом: хто розповідає історію?», де обговорять формування наративів та культурної пам'яті, осмислення імперською та колоніальної спадщини різними суспільствами тощо. У розмові візьме участь програмна директорка Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA Ю. Коваленко. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/10/21/774830_festivali_bratislavi_pokazhut.html

Режисер Володимир Бакум: «В Україні страждають не тільки люди, а й природа, яка не може розповісти про свій біль». – Оксана Наумова

Документальний фільм Суспільного «Тиша лиманів» розповідає про чотири пори року в національному природному парку «Тузлівські лимани» під час повномасштабної війни. Він показує, як російські атаки впливають на довкілля, а люди продовжують досліджувати й захищати природу попри небезпеку. Українська прем'єра «Тиші лиманів» відбулася на XVII Одеському міжнародному кінофестивалі, який цього року проходив у Києві. У вересні стрічку також показали на XVII Львівському міжнародному кінофестивалі Wiz-Art. Прем'єрні покази документального фільму на платформах Суспільного відбулися 17 та 18 жовтня. В інтерв'ю режисер картини В. Бакум розповів, чому обрав для фільму медитативну форму оповіді, як війна змінює життя людей і природи Тузлівських лиманів і з якими небезпеками знімальна група зіткнулася під час роботи. Також він пояснив, чому важливо документувати різні сторони українського досвіду й говорити міжнародній аудиторії про наслідки війни для довкілля. Докладніше:

<https://stv.detector.media/vyrobnystvo/read/9530/2026-10-20-rezhyser-volodymyr-bakum-v-ukraini-strazhdayut-ne-tilky-lyudy-a-y-priroda-yaka-ne-mozhe-rozpovisty-pro-sviy-bil/>

У Луцьку покажуть прем'єру документального фільму «Я словом поділюсь. Олена Пчілка». – Ірина Воротна

У Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків 22 жовтня відбудеться прем'єра документального фільму «Я словом поділюсь. Олена Пчілка», створеного командою Prosto Production Media за підтримки Українського культурного фонду. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/1110236-u-lucku-pokazut-premjeru-dokumentalnogo-filmu-ia-slovom-podilius-olena-pcilka>

Два чоловіки й одне різдвяне диво: вийшов тизер нової комедії з Лесею Нікітюк. – Людмила Онуфреїв

20 жовтня творці різдвяної комедії «Два Різдва, одна Леся» представили перший офіційний тизер стрічки. Прем'єру фільму заплановано на 1 січня. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/lesya-nikityuk-noviy-novorichniy-komediya-divitis-pershiy-tizer_n3164171

«За двома зайцями. 90-ті»: стартували знімання фільму Аркадія Непиталюка

У Києві розпочато знімання комедії «За двома зайцями. 90-ті» режисера А. Непиталюка. Стрічка стане сучасним переосмисленням культової історії та 1990-х років. Продюсер С. Лавренюк наголошує, що новий фільм не є ремейком, а пропонує самостійне переосмислення відомої історії. Через долі героїв творці прагнуть осмислити шлях України після розпаду СРСР та її вибір між Росією і Європою. Проект «За двома зайцями. 90-ті» став одним із переможців державної ініціативи «Тисячovesна», спрямованої на підтримку створення українського культурного продукту. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/za-dvoma-zaitsiamy-nepytaliuka/>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Роман «Хорт» видали шрифтом Брайля та аудіокнижкою

Фентезі-роман О. Навроцької «Хорт. Перший характерник» видано шрифтом Брайля та аудіокнижкою в межах програми «Моя безбар'єрність» Ощадбанку і Mastercard. Примірники книжки шрифтом Брайля передадуть бібліотекам і спеціалізованим закладам у різних містах України. Ініціатива, як пояснюють у проєкті, має відкрити історію Хорта ширшій аудиторії та привернути увагу до потреби створювати доступне культурне середовище для людей з порушеннями зору. Обидва формати презентували О. Навроцька й А. Бадосєв, які разом створили всесвіт «Хроніки Сили», у Львові на події «Тихе читання». Її провели у Сенсотеці, яку організатори називають першим в Україні інклюзивним простором неформальної освіти. Докладніше:

<https://chytomo.com/roman-khort-vydaly-shryftom-brajlia-ta-avdioknyzhkoju/>

Література. Книговидання

Масштабна присутність України та зміни глобального ринку: чим запам'ятався Франкфуртський книжковий ярмарок 2026. – Оксана Заблоцька

У Німеччині з 7 по 11 жовтня пройшов 78-й Франкфуртський книжковий ярмарок – один із наймасштабніших літературних заходів у світі. Україна, попри непрості часи для нашої книжкової галузі, також долучилася і представила світовій спільноті насичену програму. Видавці, представники Українського інституту книги й Українського інституту, а також заступниця міністерки культури Б. Лаюк підбивають підсумки Франкфуртського книжкового ярмарку 2026 року: які українські книжки цікавлять іноземний ринок; як Україні втримувати увагу світу до своєї літератури, поки росія знищує українські книжки. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1430733-masstabna-prisutnist-ukraini-ta-zmini-globalnogo-rinku-cim-zapamatavsa-frankfurtskij-knizkovij-armarok-2026/>

«Книжка м'якої сили»: у Нідерландах вийшла ілюстрована дитяча книжка про Україну

Нідерландсько-українська письменниця Ліза Віда та ілюстраторка Олеся Секереш видали дитячу книжку нідерландською про українську історію, кухню, музику та традиції у видавництві Blauw Gras. Книжка «Mooi boek over Oekraïne» («Гарна книжка про Україну») має 320 сторінок і розрахована на читачів від 10 років. Обкладинку розробив нідерландський дизайнер Роалд Трібелс. Докладніше:

<https://chytomo.com/knyzhka-m-iakoi-syly-u-niderlandakh-vyjshla-iliustrovana-dytiacha-knyzhka-pro-ukrainu/>

Музейна справа

Українку визнали однією з найкращих музейниць світу. – Микита Кишиневський

Результати сьомого щорічного рейтингу оголосило міжнародне медіа про музейну індустрію blooloop у партнерстві з The Franklin Institute та агенцією MDSX. Проєкт відзначає експертів, які перетворюють музеї, галереї та культурні установи на сучасні простори для пізнання, діалогу та активної взаємодії з аудиторією. До десятки найвпливовіших музейних діячів світу потрапила завідувачка відділу науково-освітніх експозицій Малої академії наук України М. Дуброва. Джерело:

<https://shotam.info/ukrainku-vyznaly-odniieiu-z-naykrashchykh-muzeynyts-svitu/>

Проєкт «Безсмертя „Слова”» оприлюднив архівно-слідчу справу поета Івана Маловічка. – Олексій Содома

Державний архів Харківської області в межах проєкту «Відкриваємо архіви. Безсмертя „Слова”» оприлюднив архівно-слідчу справу українського поета-футуриста І. Маловічка, якого заарештували та розстріляли за сфабрикованою справою. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/ivan-malovichko/>

Охорона культурної спадщини

Вікіпедія шукає фото пам'яток Луганщини для архіву регіону. – Анастасія Большакова

В Україні триває фотоконкурс «Вікі любить пам'ятки», до якого закликають долучатися всіх, хто має фотографії культурної спадщини Луганщини. Організатори хочуть зібрати світлинами пам'яток регіону, адже через війну можливостей документувати їх стає дедалі менше. За першу половину жовтня на конкурс подали лише 10 фотографій пам'яток Луганської області. Водночас у загальному списку регіону є 1618 об'єктів культурної спадщини, з яких лише 566, або 34%, мають світлина у Вікісховищі. Загалом за першу половину жовтня понад 130 учасників завантажили на конкурс більш, як 16 тисяч фотографій пам'яток України. Серед 57 країн, які беруть участь цього року, Україна посідає п'яте місце за кількістю світлин. Конкурс «Вікі любить пам'ятки» триватиме до 31 жовтня. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/viki-lyubit-pam-yatki-shukayut-foto-spadshchini-z-luganshchini-318479/>

Миколаївщина опинилася серед аутсайдерів фотоконкурсу «Вікі любить пам'ятки». – Юлія Винник

За перші два тижні цього річного фотоконкурсу 110 учасників та учасниць завантажили понад 13 тисяч фотографій пам'яток культурної спадщини України. Водночас Миколаївська область увійшла до переліку регіонів, які найменше представлені на конкурсних світлинах. Разом із нею серед таких опинилися Луганська та Херсонська області, а також Севастополь і Крим. Для порівняння, лише з Тернопільщини на конкурс надійшло майже 1800 фотографій історичних та культурних пам'яток. Докладніше:

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/1110222-mikolayivshhina-opinilasiasered-autsaideriv-fotokonkursu-viki-liubit-pamiatki>

Історичні школи початку ХХ століття на Полтавщині захистили від знесення. – Микита Кишиневський

П'ять столітніх земських шкіл за проєктом видатного архітектора Опанаса Сластіона на Полтавщині отримали офіційний правовий захист. Місцева влада уклала охоронні договори на пам'ятки архітектури після того, як прокуратура звернулася з відповідними позовами до суду. Об'єкти культурної спадщини початку ХХ століття, зведені у стилі українського архітектурного модерну, розташовані в Чорнухинській громаді. Під охорону взято будівлі у селах Кізлівка, Гільці, Пізники, Синяківщина та в самому селищі Чорнухи. Згідно із законом, балансоутримувачі пам'яток зобов'язані укласти угоди з профільним органом охорони культурної спадщини, проте тривалий час місцева селищна рада цього не робила. Ситуацію вдалося змінити після позовів Лубенської окружної прокуратури, яка виступила в інтересах Департаменту культури і туризму Полтавської ОВА. Одразу після відкриття судових проваджень посадовці добровільно усунули порушення та в травні підписали всі необхідні документи. Тепер охоронні договори гарантують збереження архітектурної автентичності будівель, забороняють самовільні перебудови та

зобов'язують своєчасно проводити реставрацію. Оскільки порушення повністю виправили, суд заклав усі п'ять справ. Джерело:

<https://shotam.info/istorychni-shkoly-pochatku-xx-stolittia-na-poltavshchyni-zakhystyly-vid-znesennia/>

Прокуратура вимагає взяти під охорону пам'ятку архітектури в центрі Франківська. – Андрій Міцкевич

Правоохоронці подали позов до співвласників будівлі-пам'ятки на вулиці Валова, 10, з вимогою укласти охоронні договори на належні їм частки об'єкта. Справу розглядає окружний адміністративний суд. У 2024 році Міністерство культури внесло цю будівлю до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Наразі комерційні приміщення в будинку перебувають у власності трьох людей. Власники не уклали з Івано-Франківською РДА охоронних договорів, уникаючи зобов'язань належного утримання пам'ятки. Докладніше:

https://zaxid.net/prokuratura_vimagaye_vzyati_pid_ohoronu_pamyatku_arhitekturi_u_tsentri_frankivska_n1648347

російському археологу повідомили про підозру через незаконні розкопки в Криму. – Валерія Буняк

Прокуратура Автономної Республіки Крим та міста Севастополя повідомила про підозру керівнику відділу археології античного світу «державного музею образотворчих мистецтв ім. А. С. Пушкіна» росії через незаконні розкопки на території окупованого Криму. Про це повідомила прокуратура АР Крим та м. Севастополя на своїй фейсбук-сторінці. За даними слідства, з 2014 року підозрюваний проводить нелегальні археологічні роботи в археологічному комплексі «Стародавнє місто Пантікапей». Пам'ятка національного значення розташована в районі гори Мітрідат у місті Керч. Під час розкопок фігурант знайшов фрагменти розписних чаш і амфор, стародавніх плит, ливарних форм, теракотову статуетку та інші культурні цінності, які є власністю України. Ці знахідки передали до «східно-кримського історико-культурного музею-заповідника». Його керівниця раніше також отримала підозру в скоєнні воєнного злочину. Як з'ясували правоохоронці, знайдені предмети незаконно включили до музейного фонду росії та організували їхнє перевезення для експонування в країні-агресорці. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/253392/2026-10-21-rosiyskomu-arkheologu-povidomyly-pro-pidozru-cherez-nezakonni-rozkopky-v-krymu/>

Читання

Майже третина українців знаходять у книжках спосіб зменшити тривожність: що показало дослідження читання від Мінкульту. – Поліна Горлач

Міністерство культури оприлюднило результати дослідження «Читання в Україні: поведінка, мотивація та інструменти залучення». Згідно з ними, 33% українців читають щонайменше кілька разів на тиждень, а 32% читачів вважають, що книжки допомагають зменшувати тривожність. Водночас 43% опитаних вважають, що в їхніх населених пунктах бракує книгарень або їх

немає взагалі. Результати коментують кураторка дослідження І. Білоножко, міністерка культури Т. Бережна та її заступниця Б. Лаяк. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1432149-majze-tretina-ukrainciv-znahodat-u-knizkah-sposib-zmensiti-trivoznist-so-pokazalo-doslidzenna-citanna-vid-minkultu/>

«Безпекова ситуація не дає змоги працювати»: «Книгарня Є» закриває свої простори на вокзалах Києва та Одеси. – Анастасія Курінська

Попри закриття цих філій, мережа продовжує роботу. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1432165-bezpekova-situacia-ne-dae-zmogi-pracuvati-knigarna-e-zakrivaє-svoi-prostori-na-vokzalah-kieva-ta-odesi/>

Закордонні українці

У Румунії відкрили музей для збереження української культури (ФОТО). – Микита Кишиневський

У румунському селі Поляни повіту Марамуреш 18 жовтня запрацював Музей української спадщини. Це перший у регіоні масштабний музейний простір, повністю присвячений збереженню традицій, ремесел та культурної ідентичності місцевої української громади, повідомив президент Союзу українців Румунії Микола-Мирослав Петрецький. Долина Рускови та село Поляни є одним із найважливіших осередків української спільноти в Румунії. Попри те, що Союз українців Румунії і раніше підтримував функціонування окремих музейних кімнат у регіоні, відкриття повноцінного репрезентативного центру такого рівня в Марамуреші відбулося вперше. Докладніше:

<https://shotam.info/u-rumunii-vidkryly-muzey-dlia-zberezhenia-ukrainskoi-kultury-foto/>

Підтримка України у світі

Український художник разом з Imagine Dragons створив картину на підтримку дітей із раком. – Дарина Рубан

Український художник Д. Скрипник створив картину, до якої долучилися учасники всесвітньо відомого гурту Imagine Dragons та діти. У центрі полотна митець зобразив соняшник та око – один із впізнаваних символів своєї творчості. Нижню частину картини доповнили малюнками діти та музиканти Imagine Dragons. Роботу створено для благодійної ініціативи на підтримку Tyler Robinson Foundation. Цей фонд допомагає родинам дітей, які борються з онкологічними захворюваннями. **Довідково:** Скрипник – український художник, який співпрацює зі світовими музикантами. Окрім Imagine Dragons, він працював із The Weeknd та Біллі Айліш. У 2022 році створені ним соняшники стали символом міжнародного благодійного телемарафону Save Ukraine на підтримку України. Докладніше:

<https://shotam.info/ukrainskyy-khudozhnyk-razom-z-imagine-dragons-stvoryv-kartynu-na-pidtrymku-ditey-iz-rakom/>

головний бібліограф відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm